

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов /

47-ше (3643) №,
2023 ий 24 ноябрь,
кугарня.

Ямде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Ава пелен тўйна Волгалтеш

Ме кылме тылзын,
сылне кечын
Ава пайремым
рўж пайремлена.
Кидеш аршашымак
кучалын,
Моткочак
мўнгў вашкена.
Саламлена авам
пайрем ден,
Шыма шомакым
каласен.
Тыланена пиалым,
сайым,
Мотор пўлекым
кучыктен.
Аня АНДРЕЕВА.
Кужэгер,
Тошто йўледўр.

Фотом еш архив гыч налме.

Ава – улыжат кум букван, тыгодым шўртнўё дене возимо виян шомак. Тушко шокшо тул, йўратымаш, порылык, волгыдылык, ныжылгылык иктўр шынгеныт. Тиде айдеме мыланна кугу илышым пўлеклен. Мемнам, изи падырашым, кидышкыже налын, йўд мучко шыма мурым мураш я шепкаште рўпшаш ямде лийын. Икымше шомакнам лач ава колын, икымше ошкылнам лач тудо шекланен. Икымше йодышлан вашмутым лишыл егна пуэн, икымше йонгылышнам лач тудо тўрлен. Нелылыклан кўра чакненна гын, суксыла арален, ончыко мастарын вўден моштен. Авам герой дене танастараш лишеш. Чоныштыжо шўлык, ойго озаланат, логарышкыже кочо комыля толеш гынат, тудо эре порын шыргыжалеш, ўмбагна ныжылгын ончалеш. Паша деч вара мўнгў ноен пўртылеш гынат, икшывыже-влак ден пелашыжлан кўра курыкым савыра. Лач тыгаяк Звенигово район Красногорский посёлко гыч М.Г.Данилова. Снимкыште тудым пелашыже да икшывыже-шамыч дене пырля уждыда.

Ўмбагыже 4-ше лаштыкыште лудса.

ПОДПИСКЕ

2024 ийын икымше пелийжылан «Ямде лий» газетлан тўрлў йўн дене возалташ лишеш: верласе **связь отделенийлаште:**
ак – 432 тенгеат 48 ыр;
 podpiska.pochta.ru сайт полшымо дене.

Индекс – П4696.

Подпискым ыштыше-влак
коклаште **лотерей**
модыш эртаралтеш.
Тўн приз – 3D
ручка.

Рекламе.

Йўлам шымлена

Карлыган тўвыра пörтыштö эртаралтше «Храним прошлое, восхищаемся настоящим, покорим будущее» регион-влак кокласе II усталык фестивалыште мастарлыкнам тергенна. Тушко Виче кундем, Татарстан, Марий Эл республикла гыч 200 наре участник погынен. Нуно руш, марий, татар, одо калык-шамычын пайрем йўлашт дене палдареныт. Ме Покро

Фотом школ архив гыч налме.

пайремым модын ончыктенна (снимкыште). Мыланна туньктышына - влак Э.Л.Смоленцева ден И.С.Орлова кугу польшым пуэныт. Ме сеныше-шамыч радамыш лектынна. Тиде мыланна кугу куан да пиал!

**Катя
БАБАЙКИНА.
Марий Турек,
Сысоево.**

Шонгыенлан - польш

Ме, «Рвезе тукум» йоча ушемьин волонтержо-влак, «Дом без одиночества» проектым илышыш шынгарена. Яллесе илалше ен-шамычлан польшым пуэна. Коракса ялыште илыше Софья Николаевна ден Александр Викторович Кирилловмытлан шукерте огыл полшенна. Нуньин пырля илымыштлан 50 ий темме дене саламленна.

Дмитрий ЕГОРОВ.

Морко, Шүргыял.

Историйым шергалына

1904 ий 26 ноябрьыште руш салтак-влак Порт-Артур орым лу тылзе аралыме деч вара япон войскан керылтмышжым чактареныт.

Геройым шарналтен

Чавайнур ялын эргыже, Арын школын выпускникше Александр Александрович Семёновын тора Украина мландеш геройла вуйым пыштымышжлан ик ият эртыш. Родотукумжо, пырля тунемме йолташыже, палымыже-влак дене, Арын школеш чумырген, геройым поро мут дене шарналтенна (снимкыште).

Тудын лүмеш школына кенезым себиатлон эртаралтын. Удыррвезе - влак куржталмаште, лүйкалымаште виийыштым, пысылкыштым ончыктеныт.

**О.А.ВАСИЛЬЕВА.
Морко, Арын.**

Фотом школ архив гыч налме.

Российысе увер

Кумылан кажне ен «Воробей, не робей» всероссийский конкурсшко ушнен кертеш. Кормушкым ыштыман да моторын сöрастарыман. Тудым войзен, orenzap_kormushka@mail.ru адрес дене электрон почтыш 31 январь марте колтыман.

Самырык ен-влаклан «Миссия памяти. Ленинградское спасибо» всероссийский конкурсшто мастарлыкыштым ончыкташ йөн уло. Келшыше темь ойырен, эсsem але шанче пашам возыман да lenspasibo.ru сайтыш 14 декабрь марте колтыман.

6-16 ияш-влак, сүретлаш йöратеда? Тугеже «Персонаж здорового образа жизни» всероссийский конкурс - тыланда. Таза илыш йўлам кучымо нерген сүретым 30 ноябрь марте налыт. Тўрыс увер - конкурс.рф сайтыште.

Марий Элысе увер

Марий Элыште

«Безопасность детства» всероссийский акция 1 март марте шуйна. Ийготыш шудымо йоча-влак тўрлö энтекыш ынышт логалманын, иктаж-могай верыште азап лийын кертме нерген (8362) 64-17-34 номеран телефон дене йынгырген увертараш лиш.

Марий Элыште «Бей в набат!» наркотик ваштареш кучедалме акция 1 декабрь марте эртаралтеш. Тиде жапыште тунемме тöneжлаште семинар, вебинар, «йиргешке үстел», вашлиймаш, квиз, квест, викторине да моло мероприятий-влак лийыт.

1-11-ше класслаште тунемше-шамыч да туньктышо-влак республикысе «Конаков лудмаш» конкурсшко ушнен кертыт. Тўрыс увер - edu.mari.ru/mio сайтыште.

Кужэгер район Иьвансола тўвыра пёртыштө «Марий ўдыр – сылне ўдыр» районысо конкурс нылымше гана эртаралтын. Тений 14 гыч 20 ияш марте вич ўдыр тагасен (снимкыште). Кажныже шке койыш-шоктышыжым, чолгалыкшым, мастарлыкшым, марий койышыжым почын пуаш тыршен, уш-акылжым терген.

Марий ўдыр ожнысек пашам йóратыше, кидпашам ыштен моштышо лийын. Ты усталык конкурсышто аклалтын. Участнице-влакын ямдылыме пашаштлан жюри деч посна ончаш толшо-шамычат акым пуэныт. Сценыш лекмек, ўдыр-влак шкешт дене палымым ыштеныт. Тидланже презентацийым ямдыленыт. Конкурсын вес йыжынже марий классик, поэт, кусарыше С.Г.Чавайнлан пóлеклалтын. Уста ен дене кылдалтше йодыш-влаклан вашмутым пуаш кўлын. Очيني, ик эн куштылго да кажныжын кумылжым нёлтышö заданийлан тўрлö сем почеш марла куштымаш шотлалтын. Йыр шогалын, ўдыр-шамыч Ку-

Марий ўдыр – сылне ўдыр

Авторын фотожо.

жэгер, Медведево, Курык-марий районлан, Провой кундемын да эрвелмарий-влакын семышт почеш тавалтеныт, сценыште шкем кучен моштымыштым, кидйол лывыргылыкыштым ончыктеныт. Мõнгысö паша семын кажне ўдыр творческий номерым ямдылен.

Конкурсым иктешлымеке рашемын: онлайн йўклымаште Кристина Шапкина сенген (Йўледёр). Тудак «Марий ўдыр – сылне ўдыр» но-

минацийыште палемдалтын. «Марий ўдыр – мастар ўдыр» тагасыште Анна Андреева (Тошто Йўледёр) сенгышыш лектын, Елена Иванова (Йьвансола) – «Марий ўдыр – ушан ўдыр» тагасыште. «Марий ўдыр – койышан ўдыр» тагасыште Мария Бердникова (Кугу Лаждёр) чылам ончылтен. Гран-при дене Кристина Быкова (Старсела) палемдалтын. Снимкыште – пурла гыч икымше.

В.МАМАЕВА.

Уш-акылым пойдара

Марий сылнымутын классикше-влак С.Г.Чавайн ден Я.П.Майоров-Шкетанын шочмо кечыштлан пóлеклалтше пайремым школышто рўж эртаренна. Марий йылмым да литературым туныктышо-шамыч З.Ф.Богданова ден В.И.Федорова кажне тунемшым пайремыш ушеныт. Кугурак класслаште тунемше-шамыч серызе-влакын илыш корнышт, творчествошт дене палдареныт. Книга ончерым кельштаренна. «На земле Шкетана» документальный фильмым онченна. «Шкетаным лудына» конкурсышто Р.Петухова ден А.Чулкова ойыртемалтыныт. Тыгай пайрем тунемшын уш-акылжым пойдара.

Вероника МАМАЕВА.

У Торьял, Кузнеч.

Вашлиймаш келшен

Ме, 1-ше номеран Морко школышто визымше классыште тунемше-влак (снимкыште), «Приходи, сказка» театр кружокышко визымше ий коштына. Тудым Анелия Георгиевна Михайлова вуйлата. Шыже каникул жапыште «Кошкин дом» постановко дене Изи Шўргö ялыште верланыше шкет шонгыен-шамычын илыме пёртышкышт миенна. Коча-кова-влак пеш йывыртеныт, таум ойленыт, тамлын сийленыт, весканат толаш ўжыныт. Вашлиймаш чылалан келшен.

Николай ОГУРЦОВ.

Фотом школ архив гыч налме.

Тўғалтышыже –
1-ше лаштыкыште.

Марина Гурьевна ден Алексей Иванович Даниловмыт, марий сўан дене латный ий ончыч ушнымеке, кум икшывылан ош тўням пөлекленыт. Озавате Кичиер посёлкысо медицинский реабилитаций эмлымверын йоча отделенийшытыже воспитательлан пашам ышта. Пелашыже Красногорский автофургон заводушто слесарь-сборщикын сомылжым ятыр ий шуктен, кызыт – мастер. Пашалан көра Марина Гурьевналан мөнгыштө шагалрак лияш логалеш гынат, уло йоратымашыжым, яра жапшымы ешыжлан пөлекла.

– *Кажне ава икшывылан йолташ лийшаш. Йоча лишыл еңжылан кеч-момат лүдде, аптыраныде ойлышаш. Ме умылен моштышаш да кертме семын пайдале ойканыш дене эре полшышаш улына. Йоча ўшана гын, мемнан кокласе шўртө нигунам огеи кўрл. Тудо курымла дене ушаш тўғалеш,* – оила ава.

Ача-аван куанышт

Ача-ава да икшыве кокласе кыл чынже денак пенгыде. Кеч-могай сомылымат иктевесе дене канашен ыштат. Илья 7-ше классыште тунемеш, Вадим – кудымшышто. У ий вашеш шочшо, йомаклан ўшанаш таратыше изи чинче падырашышт, Настя, 2-шо классыш коштеш. Кугурак эргышт хоккей дене пенгыде

Ава пелен тўня волгалтеш

кылым куча. Ве-рысе «Мотор» командыште шуаралтеш, капкам орола. Ончыкылык илышыжым спорт дене кылдынеже. Вадим Йоча усталык пөртыш кажне гана куанен вашка. Тудо «Информашка» кружокыш коштеш, программист лияш шона. А Настялан мураш, кушташ, сўретлаш да англичан йылмым тунемаш келша. Л.Л.Пакалина н вуйлатыме «Изи шўдыр» йоча ансамбльыш коштеш. Нуно марий мурым йонгалтарат, мастарлыкыштым тўрлө конкурсышто ончыктат.

Даниловмыт кызыт пөртым чонат, У ийлан у суртыш илаш пурынешт. Садлан рвезе-влак ачаштын эн ўшанле польшыкалышышт улыт **(снимкыште)**. Настят пашаче: аважлан сурт сомылкам ышташ полша.

– *Шуко шочшан ача-ава лияш – пиал. Туге гынат икшывылан мутым кучыман, эфтергыш лийман. Кажныже пиалан лийже манын, ме чыла ышташ ямде улына. Илыш дене тёр ошкылаш, нуным ончыко чын виктараш тыршена,* – ойлат ача-ава.

Усталык тораш нангая

Даниловмыт еш дене канаш моткоч йоратат. Кенежым кажне гаяк арнян ер, энер

26 ноябрь –

Фотом еш архив гыч налме.

воктене жапым эртараш ямде улыт. Колым кучат, тамле сийым ямдылат. Тора кундемшыкат лектын коштыт. Саратов, Смоленск кундемлашке миеныт. Октябрыште Моско олашке каяш йон лектын. Марина Гурьевна Настя ўдыржө дене «Звучи в веках, родной язык!» всероссийский конкурсышто мастарлыкыштым ончыктеныт. Тушто коктын сылне марий мурым муреныт да кумшо верым сенен налыныт.

– *Россий кўжытыштытө тиде икымше ошкыл лийын. Мурым мурымынам видеошко войзыман да моторын сора-тарыман ыле. Мыланна пагалыме тунуктышо Любовь Леонидовна Пакалина полшен. Сеңымеке, Москошко ўжыныт. Тушто дипломым, пөлекым кучыктеныт. Тўрлө сылне верым ончен кошташат жапым мурынна,* – оила ава.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Эн лишыл эфтергыш

Авамым пайремже дене саламлем. Тудо эмлымверыште пашам ышта. Авам – шыма, поро кумылан айдеме. Яра жапем годым сурт коклаште сомылым тёрлаташ полшем. Тудо мыйын эн кугу эфтергышем. Таза лий, авай!

Алина АЛЕКСАНДРОВА.

Советский, Шуарсола.

Саламлем

Таче кече мо пеш сылне?
Шерге аванан пайрем!
Пыл-влак

ала-кушко шыльыч...
Чу, авамым саламлем!

Наташа АНДРЕЕВА.
Морко, Волаксола.

Аван кечыже

Суксо гай

Ты ош тўняшке шочыктен
Пеш лишыл, поро аваем.
Эн ныжыл мутым каласен
Изи ньогажлан: «Чукаем».

Изи капем шыман ондал,
Тый шке шоретым пукшенат.
Шепкаш пыштен,
ласкан рўпшал,
Сорал муретым муренат.

Тўналтыш ошкылым ышташ
Лач тый, лач тые полшенат.
Тўнян моторжым эскераш
Тый изинек туныктенат.

Авай, мый тыйым йоратем,
Тый илышым пөлекленат.
Пеш ўлыкө вуем савем,
Чылт суксо гай мылам улат.
Настя МИХАЙЛОВА.
Волжский, Кугу Корамас.

Пиалан лий

Авай, мый тыйым моткоч
йоратем. Тыланет сурт кок-
лаште шуко паша логалеш.
Садлан эре полшем: кўмыж-
совлам мушкам, изи шо-
лым-влакым ончем, модык-
тем, пукшем, яндар южыш
луктам. Пайрем дене
саламлем, аваем. Пиалым,
кужу ўмырым тыланем.

Дима ИЗЕРГИН.
Шернур, Лажъял.

Пайрем дене!

Каже йочалан аваже эн лишыл, поро, шыма да ныжыл.
Мыйынат авам тыгаяк. Шинчаже келге шонымашан, ўпшө
икымше лум гай пушкыдо, кугурак яшката капкылан, лупс
гай ныжыл кумылан. Авамын кўэштме когылыжо, ямдылыме
салатше эн тамле. Тудо чыла пашам ыштен шукта.
Күшечын вийже? Коклан өрам. Ме, икшывыже-
влак, тудын пашажым куштылемдаш полшена. Кеч-
могай сомылым рўж ыштена. Мемнан ешыште
келшымаш да икте-весым пагалымаш озаланат.
Аваемым моткоч йоратем. Пайрем дене саламлем!

Даша АРХИПОВА.

Морко, Эгерсола.

Фотом еш архив гыч налме.

Чот йоратем

Мыйын авам пеш мотор.
Тудын лўмжө йоратымаш
дене кылдалтын – Любовь.
Авам тамле мелнам кўэш-
теш. Суртышто арулыкым
эскера. Мыйымат тиде
сомыллан туныкта. Эн шерге
енем икшывыже-влакым чот
йората, а ме – тудым.

Василиса ЯКОВЛЕВА.
Медведево, Руэм.

Поро да мотор

Йоратыме авамын лўмжө –
Татьяна (снимкыште). Тудо
поро чонан, ныжылге
койыш-шоктышан, мотор чурийвылышан. Ачам ден коктын
кум икшывым ончен куштат. Авам йочасадыште
воспитательлан пашам ышта. Лишыл егемын кидше –
шортнө. Мом гына ыштен ок мошто?! Кагаз, шўртө гыч
мотор пеледышым кельштар, сўретлашат пеш мастар.
Тидлан мемнамат шўманда. Паша вержымат тўрлө се-
мын сораастара. Шыжым кушко от ончал – лышташ, телым –
тўрлө лум пырче, кенезым – мотор пеледыш.
Палисадникыште могай гына кушкыл ок куш?! Ончен,
шинчат куана. Авана эше пўртүс лонгаште лияш йората.
Мемнам ужар тўням эскераш да шымлаш туныкта. Ме тудым
пайрем дене шокшын саламлена. Пенгыде тазалыкым, кужу
ўмырым тыланена!

Настя СОЛОВЬЁВА.

У Торъял, Токтарсола.

Ава-влак

могай юзо вийым

Шке ўдыр

йочаитлан пуат?

В.АБУКАЕВ-ЭМГАК.

Усталык шўлышан

Мыйын авам Кокласола
клубышто пашам ышта.
Тудо мураш, кушташ пеш
мастар. Тиде усталыклан
моло-влакым туныкта. Па-
шаж гыч толешат, вольы-
кым онча. Мыят полшем:
пөрткөргыштө арулыкым э-
скерем, кас кочкышым ямды-
лем. Яра жапыште кином
пырля ончена. Аван кечыж
дене саламлем. Тазалыкым
тыланем.

Лиза ЕГОРОВА.
Морко, Арын.

Шерге пөлек

Авам Светлана Игнатъевна Мочалова «Акашево» чыве фабрикыште пашам ышта. Тудо
поро да лыжга. Юра изам дене авайлан эре полшена. Мый кўмыж-совлам мушкам,
кўварым ўштам, изам пум шельштеш. Ме авайым йоратена. Пайрем вашеш пөлекым
ямдылена. Палена, авайлан шке кид дене ыштыме пөлек эн шерге.

Ангелина МОЧАЛОВА.

Советский, Ёрша.

Вүдышө: Иленит улмаш кува ден кугыза. Нуно Пий ден Агытаным шужыктен ашненыт. Эсогыл шкаланыштат кочкашышт пыкше ситареныт.

Агытан: Пий изай, тыге шуженат колаш лиш. Айда чодыраш илаш каена. Мый пушенге кичкым чүнгем, тый лум йымалне иктаж-мом верештат.

Вүдышө: Кутырен келшен, эрлашыжым корныш тарванат. Кува эрдене кудывечыш лектеш – ик йүкат ок шокто.

Кува: Ой, ачаже, паша пытыш. Ны Агытанна, ны Пийна уке улыт.

Кугыза: Ит ойгыро, садак торащак каен огытыл, жап эртымеке пörтылыт.

Вүдышө: Пий ден Агытан чодыраш миен шуыт.

Агытан: Толашыже толынна, мемнам йомдарат вет?!

Пий: Туге шол. Чодыраште

Шомак-влакым кучылтын, сүрет почеш йомакым шоньза.

Мо? Ёстембал, ёстембалшывыч, розетке, пырыс, коля, пыжаш.

Мом ышта? Сонарлаш, вучаш, шылаш, ончаш, кучаш,

Могай? Пу ден ыштыме, йошкарге, ошо, пүсө шинчан, изи, чоя, кугу пыльшан.

Пий ден Агытан

Йомакым курчак театр семын модын ончыктымаш

Модшо-влак: кува ден кугыза, Агытан, Пий, Рывыж.

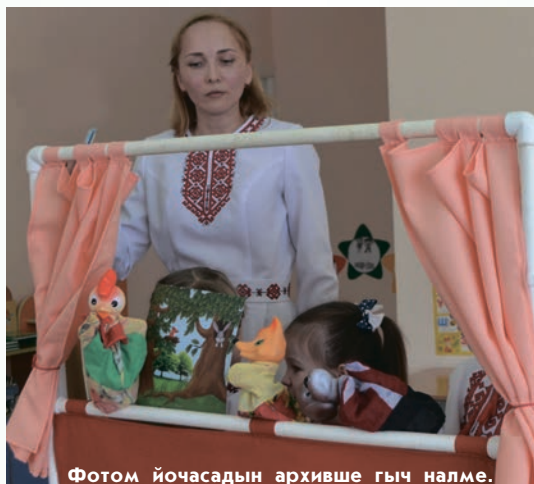
Сценым сорастараш кўлеш: курчак театрын ширмыже, модыш-влак, чодыра, тумо, пörт сүрет-шамыч.

илашыжат куштылго огыл.

Агытан: Ит ойгыро, ме пырля улына, мемнам нимо ок лўдыктө.

Вүдышө: Пычкемышалтеш. Кок йолташ кугу тумо дек миен шуэш. Агытан пушенге укшыш кўзен шинчеш, пий мундырала пўтырналт возеш.

Агытан: Ке-ке-рек-кре-е-е-к!

Фотом йочасадын архивше гыч налме.

Вүдышө: Агытанын муремыжым тора гыч колын, Рывыж кудал мия.

Рывыж: Ой, Агытан-Агытан, муретше пеш сылне! Яндар йүкет дене кеч-могай пайремым сорастарен керат. Айда мый декем унала каена.

Мый тыйым пырче дене сийлен колтем.

Пий: Э-э, чоя Рывыж, Агытан йолташемым руалтынет?!

Вүдышө: Пий содор тörште лектеш да Рывыжым нерже гыч пурлын поктен колта. Шкеже Агытанлан тыге ойла.

Пий: Тетла тыге ит муро. Йүкетым колын, моло янлыкат толын кертыт.

Агытан: Чодыраште чынак лўдыкшө улмаш. Пий тос, айда лучо мөнгө каена. Адакшым тыште мыланна кочкышым кө ямдыла?

Пий: Э-э, иже умылышыч?! Вет шкеак чодырашке куштылго илышым кычалын каяш ўжыч! Пашам ыштыде, мўшкырет нигунам ок тем. Паша пукша, паша йүкта, паша илаш туныкта.

Вүдышө: Агытан ден Пий мөнгө пörтылыт. Кува ден кугыза куанымышт дене шортынат колтат. Суртыштышт илыш утыр веселанеш.

Т.С.ДАНИЛОВА.

Параньга, Матародо.

Снимкыште: Т.С.Данилова – йоча-влак дене пырля.

Кок коля

Илен улмаш кок коля. Икана иктыже ойла: «Айда, йолташем, когыльым кўештына».

– Ой, мыйын йөршеш жапем уке. Шудышырчыкын скрипке дене шоктымыжым колышташ каем, – вашешта весыже.

Пашаче коля чыла шке ышта. Конгаш олташ тўна-леш. Онча – пу уке. Ты жапыште омсаште йолташыже койылалта.

– Чодырашке пулан миен тол-ян, – манеш. – Руашем оварен, когыльым кўешташ кўлеш.

– Уке, мый ом ярсе. Мörтага деке унала каем, – манешат, йолташыже лектын кудалеш.

Коля пум конда, конгаш олта, когыльым кўешт луктеш. Тамле пушым шижын, його коля кудал толеш.

– Ах, суртыштына могай тутло пуш шарлен. Чыла кочкын шыч пытаре чай? Мыланем коденат?!

– Мörтагат ыш пукшо мо? – келесырын пелешта пашаче коля.

– Кукшо перемеч дене гына сийлыш...

– Мыйынат ялзаклан кукшо перемеч гына, на, нулто, – манеш да когыльыжым поген налеш. Його коля йонгылыш лиймыжым умыла. Вескана йолташыж дене тör пашам ышташ тўна-леш.

Регина ЕГОРОВА.

Морко, Коркато.

Синквейн

Эңыремыш
Кужу йолан, лүдыкшө.
Коштеш, кўза, пидеш.
Эңыремышвотым пунышо.
Насекомый.

Надя ЛЕБЕДЕВА.
Советский,
Орша.
Авторын сүретше.

Изи озавате

26 ноябрь – Тортын кечыже.

Күлеш: 3 муно, 1 стакан сақырложаш, 1 стакан ложаш, 180 грамм маргарин але үй, 1 изи совла какао, 1 изи совла разрыхлитель.

Кремлан: 100 грамм шоколад, 1 банке сгущенко, 3 банан.

Муно ден сақырым сайын варыза. Маргариным левыктен, вартышыш опталза. Разрыхлитель ден ложашым ешарен, руашым лугыза. Корж-влакым ыштен, 30-40 минутлан духовкыш шындыза. Кремлан шоколад ден сгущенкым варыза.

Кажне лончо коклаш банан ден кремным йыгыза.

Киса пайрем

«Йомак» йочасадыш түрлө ийготан группыш коштшо үдыр-рвезе-влак (**снимкыште**) дене Кисан кечыжым пайремленна. Түрлө түсан кагазым тыгыдын кушкедын, аппликаций йөн дене кисам ыштенна. Йоча-шамыч сылне кайык нерген почеламутым каласкаленыт, туштылан вашмутым кычалыныт, парняштым лывыртеныт. Лишыл жапыште кисалан кочмыверым ямдылен сакалш шонена. Тек нуно теле мучко йывыртен илат.

Е.Ю.СМИРНОВА, воспитатель.

Параньга, Матародо.

Фотом йочасадын архивше гыч налме.

– Эргым,
тортым кө
кочкын?

– Авай,
тиде суртводыж.
Конга шенгеч йүк шокта:
– Ит шойышт.

Шарныза

□ Уремыште палыдыме ег-влак дене ида мутлане.

□ Айда-лийже кийыше арверлам ида түкале.

Мастар кид

Аван кечыж
вашеш кагаз
гыч пеледы-
шым ыштыза.
Пашадан фото-
жым редакци-
йышке колтыза.

Калык пале

✓ Чыве псы-
тылжым
күреш –
лумлан.
✓ Тумна кыч-
кыра – игече
йүкшемда.

ТЕЛЕ		ДЕКАБРЬ	
2	14:00	Вячеслав Осиповын усталык касше ЙОРТАШ МЫЙ ШОЧЫНАМ... Концерт / Я рождеи любить... Музыкальный комедий	2 ш. 30 м. Цы-ава
3	16:00	История несоотавшего подвига СПАСИ КАМЕР-ЮНКЕРА ПУШКИНА	1 ч. 40 м.
8	18:00	Драме ОЙ, МИЧ!.. ОХ, ЗИНА!..	1 ш. 50 м. А. Москва
9	16:00	Музыкальный комедий КЕНЕЖ ЙҮД / Летняя ночь	1 ч. 40 м.
10	16:00	Кутыжаныш лэпрем кас МАРИЙ ТИШТЕ КЕЧЕ	1 ч. 40 м.
12	18:00	Концерт / Театр – жизнь, жизнь – театр ТЕАТР – ИЛЫШ, ИЛЫШНА – ТЕАТР	2 ш. 30 м. У. Шекспир
13	18:00	Комедий ТОРЕШВАТЕ / Украшение строительной	2 ш. 30 м.
14	18:00	Шарнымаш кас ТУДЫН УМЫР – ВОЛГЫДО ШҮДЫР	1 ш. 50 м.
29	18:00	У Ия концерт ЭХ, ШЕРЕМЕТ, У ИЙ ПАЙРЕМЕТ!	1 ш. 50 м.
30	16:00	У Ия концерт ЭХ, ШЕРЕМЕТ, У ИЙ ПАЙРЕМЕТ!	1 ш. 50 м.

Рекламе.

«Ямде лий» газет
Түн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз.
Заказ
Формат – А-48.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamedelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: yamdelii.pf

УЧРЕДИТЕЛЬ:
Марий Эл Республикысе Тұвыра,
печать да калык-влакын пашашт
шотышто министерстве.

Газетым редакцийыште погымо
да верстатлыме, «Марий Эл
Республикысе Правительствын
типографийже» ООО-што ямде
оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын
адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный
технологий да массовый коммуни-
каций сферым эскерыме шотышто
федеральный службын Юл кундем
федеральный округысо управле-
нийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01404,
2023 ий 22 сентябрьыште
пуымо.

0+

Печатьш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шоныма-
шшт түрлө лийын кертят. Серыш-
влак мөнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.
Редакцийын да издательнын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый
Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пöрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82.

КОНКУРС

Рома ден Егор МУХИНМЫТ (Йошкар-Ола, 1-ше номеран школ) – туныктышышт Д.С.Парсаева дене пырля.

Аделина САВЕЛЬЕВА (Кужэнгер, Шүдымарий) – туныктышыжо Л.А.Никитина дене пырля.

Егор ЯШКУЗИН (Башкортостан, Нуриман район, Палчык ял) – туныктышыжо Л.С.Яшкузина дене пырля.

1 гыч 18 марте числа дене лабиринтым эртыза.

5	6	1	2		
11	17	16	12		
13	14	15	16	17	18
19	20	14	13	12	11
25	26	27	28	29	10
2	3	4	5	35	9
1	38	39	6	7	8
		47	48	43	44
		53	54	49	50

«Л» буква дене
Лагерьыште

Лена Лаврова, Лариса Логинова лагерыш логалыныт. Лагерын лумжӧ – «Лумӧдыр». Лена луманже луын лийыныт: Лаврова, Лыкова, Лаврентьева, Лилкова, Ларина, Лагунова, Львова, Лазарева, Лаптева, Логинова. Лагерышке Логинов Лёват логалын. Лариса Лёвам лӧдыктен.

Валерия ЕФИМОВА.
Морко, Коркатово.

Сӱретыште мо шылын?

Ик шырым верже дене вашталтен, чын вашмутым ыштыза.

Ребус

Шотлыза да клеткылашке возыза.

	☐		☐
	☐		☐
	☐		☐
	☐		☐
	☐		☐
	☐		☐

Иодыш олмеш могай числа лийшаш?

5	12	6
4		
6	21	7
5	4	?
10		

Машина икымше кечын 60 километр пысылык дене ныл шагат кудалын. Кокымшо кечын тынарак шагат – 55 километр пысылык дене. Тудлан чылаже 710 километрым эрташ кӱлеш. Кумшо кечын могай пысылык дене вич шагат кудалын?

Интернетысе сӱрет-влакым кучылтмо.

